

FESTIVALOVÝ DENNÍK 83. ROČNÍKA SÚŤAŽÍ SLOVENSKÝCH DIVADELNÝCH SÚBOROV Č.2

EDITORÁLNE

Hrdinovia okolo nás. Nielen tí od Timravy, ale aj Tajovského či Barča. August, Jahoda, Mauro, Mariana, ale i žandári a pohanskí bohovia zavítali do Martina. Nekúpali sa v Turci, neprechádzali sa po Ladovni, nepili vo festivalovom stane, ani nesedeli vo Víťaznom oblúku pri ulici Osloboditeľov. Chodili po martinských javiskách a hľadali svojho diváka. A po nich prídu ďalší - neposlušné deti, strokotanci i kreslené postavičky. Nebudú hľadať svojho autora, pôjde im predovšetkým o diváka. Možno sa stanú hrdinami. Na pár dní, na niekoľko hodín a možno len na chvíľu. Urobia všetko pre to, aby boli tými „Vyvolenými“, hrdinami našich čias. A možno len hrdinami posledných augustových dní a nocí. Dali sa na boj a chcú ho vyhrať. Nechcú byť hrdinami bez boja, hoci nimi už všetci vlastne sú. Vystavujú sa očiam prísnych porotcov, nastavujú svoje telá zádrapčivým divákovi. Každý chce pichať, rúbať, ťať... Ale na Žatve hlavy nepadajú. Všetci sú hrdinami. Prišli. Vystavili sa hodnoteniam... hoci prvý rad stále neobsadzujú. Aj zato vám vďaka, hrdinovia....

JULIANA BEŇOVÁ

Hodnotiaci seminár

Všetko bude iné

Hrdinom je pre mňa môj otec. Od neho som dostal prvú skutočnú lekciu ako budúci umelec. Na bardejovskom jarmoku sa k nám priplachtil taký počerný chlap s husľami a začal hrať otcovi do uška. Ten ho hneď upozornil, že nenávidí, keď mu niekto fidlíka do ucha. Ale umelcovi to bolo zjavne jedno. Keď mu otec povedal, že mu rozbije husle o hlavu, ani to ho neodradilo od produkcie. Zastavil ho až tupý výzgjajúci úder do hlavy. A keďže môj otec robil grécko-rímske zápasy, bol to úder pomerne slušný. Vtedy som pochopil márnosť snaženia sa, keď sa nemáte pre koho snažiť. Možno bol pre niekoho hrdinom ten chlapík s rozbitou hlavou, že to ustál. Pre mňa môj otec, lebo dodržal slovo. Hrdinami preto pre mňa nie sú tí, čo vnucujú svoju produkciu za každú cenu komukoľvek.

POZVÁNKA

Rada pre neprofesionálne divadlo na Slovensku pozýva všetkých divadelníkov na celoslovenskú konferenciu, ktorá sa uskutoční počas Scénickej žatvy 3.9.2005 o 16.00 h v Kine Strojár.

NEHRYZTE SI DO JAZYKA

Kde sa skrýva súčasný hrdina a kto mu stojí v ceste?

A ešte keď sa to divák snaží „popísať“, umelec sa nazlostí, že to robí v jeho neprítomnosti.

Dnešné amatérske divadlo je plné uplakaných intelektuálov, ktorí namiesto prezentovania sa prostredníctvom umeleckej výpovede dávajú prednosť inej literárnej činnosti (väčšinou krátkym tvarom)...

Som šťastný, že som zažil dobu v amatérskom divadle, keď táto tlupa mala svojich intelektuálnych hrdinov, antihrdinov, tichých, aj tých ozajstných bláznov. Nevieť, na stretnutie s kým sa tešia dnešné mladé súbory z tohto sveta. Mám však pocit, že súbory sa už nechodia prezentovať, stretnúť sa a vidieť, ale súťažiť a vyhrať. Bez absolútnej sebakritiky, s filozofiou tohto sveta - ukáž, že si veríš a ostatní ťa budú rešpektovať.

Ale všetko bude iné. Verím tomu, ako ničomu na svete.

ROMAN SORGER

Roman Sorger

PROGRAM

ŠTVRTOK 1. 9. 2005

9.00 DO Strojár

Rozborový seminár, vzdelávací cyklus EDUART a prednášky

13.50 Kino DO Strojár

DETSKÝ DIVADELNÝ SÚBOR GAŠPARKO PRI ZŠ, LENDAK
Mária Budzáková a kolektív: Zápalky
Réžia: Mária Budzáková

15.30 Námestie

Otvorenie detskej divadelnej žatvy, žonglérska škola a rýchlokurzy žonglovania

15.30 Námestie

Otvorenie žatevného festivalového dožinkového jarmoku

16.00 Námestie

Talentárium - vystúpenie mladých divákov

16.00 Štúdio SKD

DIVADLO M PRI DK, PÚCHOV

Astrid Lindgrenová: Ronja

Réžia: Jozef Koleják

18.00 Kino DO Strojár

STÁLA DIVADELNÁ OCHOTNÍCKA SCÉNA - DIVADELNÝ SÚBOR JAVORINA, NOVÉ MESTO NAD VÁHOM
Božena Slančíková-Timrava, Matúš Oľha: Skon Paľa Ročku

Réžia: Štefan Psotný

20.30 Štúdio SKD

DIVADLO GONG, BRATISLAVA

Edgar Lee Masters: Spoonriverská antológia

Réžia: Daniela Pápayová a Peter Nagy

22.00 Festivalový stan

Improliga show - prvá improliga po piatich rokoch

24.00 Festivalový stan

Divadelná zábava až do rána - DJ Lupto tancovačka show

CEZ ZUBY

„minihodnotenia divadelníkov“

Na divadelníkov z Brezna sa vždy teším, pretože všetky inscenácie, ktoré som doteraz od nich videl, hoci som iná generácia, ma určitým spôsobom oslovili predovšetkým svojou náladou a atmosférou - veľmi rád mám pocitové divadlá. V tomto predstavení nastali u mňa minimálne dve situácie, keď som sa sám seba pýtal, ako to myslia. Pritom som nevychádzal len zo seba, ale aj z reakcií divákov. Myslím si, že im to „nevyšlo“ tak, ako chceli, aj keď viem, že tento divadelný súbor je kvalitný a má silný herecký potenciál. K dramaturgii, réžii a hereckým výkonom nemám veľké výhrady až na otázku, čo sa stalo, že im niektoré situácie „nevyšli“. Mojou dilemou naďalej ostáva - hoci chovám úctu voči tvorcom podobného typu inscenácií - či podobné hry dokážu ešte niečo dať a vôbec zaujať mladého diváka, mladú generáciu.

PETER LUPTOVSKÝ (LUPTO)

Divadelné predstavenie „Nový život“ sme vnímali ako dramaturgickú, režijnú, hudobnú a výtvarne čisté a premyslené. Zdalo by sa, že všetky divadelné zložky by mali v predstavení fungovať. Napriek tomu sa predstavenie v niektorých dramatických momentoch začalo rozbiť. Pustili sme sa do pátrania po príčinách. Našli sme hneď niekoľko:

- možno veľký pocit zodpovednosti voči divadelne ostrieľanejšiemu publiku

PO PAPULI` ` ` ` hodnotenie poroty` ` ` `

Téma - herec - tvar

Práca Jána Sládečka s dramatickými textami slovenskej klasiky nie je neznáma. Jej výsledky sme mohli vidieť nie len na profesionálnej scéne, ale aj v systémovej práci s ochotníkmi. Titul nie tak notoricky známeho Tajovského textu (napr. ako Ženský zákon a Statky-zmätky) sa pre Sládečka stal výzvou už v prvej polovici 90. rokov v Divadle Jonáša Záborského v Prešove. Inscenácia patrila k tomu lepšiemu v danom období. Nový život, zdá sa, je pre Sládečka výzva, ktorá pokračuje. V breznianskej verzii sa režisér pokúsil o „výkladový posun“, ktorý sa opiera o precíznu interpretáciu skoro „nedotknutého“ textu. V čom spočíva tento Sládečkov výklad? Je to predovšetkým interpretácia Tajovského textu cez precízne herectvo. Režisér atomizuje hereckú prácu na osi téma - dramatická situácia - herecká akcia - detail, čoho výsledkom je tzv. vecné herectvo, v ktorom sa nám, ako odkrytá konštrukcia stavby, zračia evidentné vstupy režiséra do práce herca. Sládeček pritom nenúti hercov psychologizovať. Dostávajú jasnú inštrukciu, ktorá zabezpečí inscenácii vyrovnanosť hereckých výkonov, kompaktnosť percepčného vnímania a štýlovú jednotnosť javiskového tvaru. Aj keď je hra adekvátne obsadená, problematickým je predsa len herecké stvárnenie Pištu (Marek Vagaday), ktorého expresivita narúša vypracovanosť ostatných hereckých partov a posúva inscenáciu smerom ku groteske. Takéto momenty režisér „vypichol“ aj v iných častiach hry (diológ Katuše, matky, s Chvojkovou; Jahodov „strih“ v úvode inscenácie), ale tie buď nenarúšajú kompaktnosť spomínanej interpretácie cez herca, alebo sú nevydarenou margináliou vo výstavbe celej inscenácie. Možno teda

povedať, že Sládeček zvolil výklad klasického textu cez expresívne herectvo, pričom miestami, raz jemne, inokedy agresívnejšie, „obcuje“ s postupmi komiky, až grotesky. V charakterotvorbe, ktorú tu možno označiť ako typologizáciu postáv, režisér postupuje takisto dôkladne. Posun zaznamenávame najviac pri Pištovi a matke, čo sa prejavuje v prehnanom naturalizme, akejsi živočíšnosti. To potom predkladá pred diváka niekoľko otázok, smerujúcich k problematizácii vnímania vzťahu Katuša - Pišta. Je to však, ako jeden z dôvodov, dané už spomínaným hereckým stvárnením, a to nielen Pištu, ale aj Katuše. Herecká sila Chalupkovcov sa však naplno prejaví nielen pri Jahodovi, Aničke a Chvojkovovej, ale, paradoxne, aj pri vedľajších postavách, zvlášť pri príchode Notára (Jozef Prepletaný), ktorého kratučký excelentný výstup dodáva „lesk“ tejto inscenácii. Scéna Jaroslava Valeka ide ruka v ruku s režisérovou koncepciou; jej striedmosť, jasná znakovosť je zrejмым spoluhráčom postáv. Veľkosť scény (šírka) je evidentným protivníkom režisérových strihov, svetlo v závere je už len „povinnou“ daňou prenesených predstavení. Pred niekoľkými rokmi sa uskutočnila konferencia na tému „Čo s klasikou dnes?“ s podtitulom „Čo so slovenskou klasikou?“. Ján Sládeček roky a systémoveo hľadá odpoveď na túto otázku. Breznianska inscenácia je jednou z možných odpovedí. Je to štýlovo čistý, kompaktný divadelný tvar, je to jasný výklad témy, ktorej spracovanie v podmienkach slovenského realizmu predstavuje vrchol svojho obdobia a nepochybne patrí aj k vrcholom tvorby Tajovského. Je to inscenácia o téme, v ktorej je herec základným hráčom príbehu a od neho sa odvíjajú všetky ostatné zložky javiskovej štruktúry.

PETER HIMIČ

J. G. Tajovský: Nový život

- možno kontakt herec - divák narušilo herecké prehrávanie
- možno čisté divadelné predstavenie rozbil veľký divadelný priestor
- možno, možno, možno...

To, čo v Spišskej Novej Vsi vyznelo ako štylizované herectvo na veľmi slušnej úrovni, odrazu v Martine pôsobilo ako mechanické, hluché, nepôsobivé a neprecitene.

EDUART

Zaujímavá scéna a jej priestorové rozmiestnenie ma okamžite zaujala a predznačovala veľkú

škálu jej využitia. Pociť ľudového prostredia - ako naznačovala tematika a samotný autor diela - dopĺňali ešte ľudové tóny, vyludzované jedným z divadelníkov. Hra a tiež dej boli na môj vkus trochu prídlhé a miestami až fádne, no zachraňoval to humor, ktorý bol asi každému divákovi po vôli. K hereckým výkonom nemám výhrady. Nikto to nekazil, ale čo je škoda, nik ani „nehviezdil“. Možno, keby hra bola o čosi kratšia, zaujala by ešte viac. Hra bola dobrá a zaslúžila si potlesk, ktorým ju diváci odmenili.

MICHAL NOVODOMSKÝ (NEWHOUSE)

Dva je menej ako tri a tri menej ako štyri a dvaja...?

Divadelný súbor Hlod z Tisovca si v tejto sezóne pripravil inscenáciu na motívy drámy Júliusa Barča-Ivana Dvaja. Hoci sa z bulletinu dozvedáme, že hrajú Barčov text, na scéne to vyzeralo trochu inak. Z autora tam zostalo tak zásadne málo, že aspoň poznámka - na motívy - by bola na mieste.

Úryvky z textu Barča-Ivana boli poprepletané Aristotelom. Aristotelove úvahy o nebi nám v úvode inscenácie dajú do rúk istý kľúč, ktorý je však nefunkčný. Slovanskí bohovia na gréckom Parnase síce používajú predpokladané hudobné motívy starých slovanských rituálov, ale to je asi všetko, podľa čoho sa dajú identifikovať. Ich mená boli recitované tak, aby sme sa náhodou nedozvedeli, kto sa v danej chvíli na božskej plechovej konštrukcii nachádza. Miest, kde herci nezvládali textovú „kladu“, bolo v inscenácii viac.

V úvode inscenácie ma zaujalo frázovanie reči a pohybu práve pri postavách bohov. To však strácalo svoju logiku a prezradilo aj istú bezradnosť tvorcov pri koncipovaní postáv. Nevedel som, prečo raz bohovia hovoria tak a raz tak. Až som mal niekedy pocit, že všetko je robené na efekt. Tak ako aj trhanie peria, búchanie po kovovom prípecku, štrngot skla a podobne.

Tisovčania hrali o tom, že podstata všetkého je číslo tri, a preto sú dvaja málo na to, aby bol svet dokonalý a zasa štyria bohovia predstavujú niečo, čo visí nad samotným bytím. Toto sa síce dozvieme, ale nie z hry hercov na scéne. Je to povedané veľmi „polopatisticky“ a nebojím sa povedať špekulatívne. Špekulatívne mi však pripadalo celé predstavenie. Na scéne bolo príliš veľa filozofie a málo divadla.

Lucia Repašská naznačila veľmi mnoho, ale veľmi málo nám dopovedala. Inscenácia obsahovala divadelne zaujímavé momenty - hra s tromi prázdnyimi fľašami, spomínané frázovanie reči a pohybu a podobne. Ale ostali na scéne trčať ako samostatné nápady z inej inscenácie.

Mizanscény Maura a Augusta často vyznievajú neprírodzene s prílišným psychologizovaním, ktoré týmto nadaným hercom veľmi nejde. Podstata amatérskeho divadla je vždy v tom, že „varím“ s tým, čo mám. Keď mám súbor zložený z mladých ľudí, ktorým je téma Barča-Ivana zjavne vzdialená, neviem, prečo o nej hrajú. To bol asi môj zásadný problém s týmto predstavením. Chýbala mi tam osobná interpretácia herca. Neverím, že ak mladý človek hrá o Bohu, o diablove, o prapôvode sveta, nemá k tomu čo dodať, len to, že sa slovom pomenuje ako diabol a boh. Stálo by možno za úvahu znovu si podrobnejšie prečítať Barčove texty, ak ich chceme hrať.

ROMAN SORGER

Po vzhľadnutí tohto predstavenia sa mi viac-menej potvrdilo to, čo som si o režisérke myslel - je to veľmi inteligentné dievča, ktoré sa vyzná vo filozofii, divadle... Ale povedal som si, že by možno nebolo na škodu, keby sa Lucia v rámci svojich predstavení venovala viac dramaturgii, úprave textu a réžii by prenechala niekomu inému. Tým nechcem povedať, že by na to „nemala“, ale v tomto prípade mám dojem, že sa „zamotala“ do svojich úvah a neostal jej čas na ich pretriedenie. Akoby naraz chcela sedieť na dvoch stoličkách, a to sa nedá. Niekedy je menej viac a v tomto prípade bolo asi potrebné dať súboru latku trochu nižšie, aby ju bol schopný preskočiť. Ale Lucia určite vie, čo chce, rozumie tomu, len niekedy je v tom viacej filozofie, než by bolo treba.

PETER LUPTOVSKÝ (LUPŤO)

-oceňujeme, že: režisérka sa neuspokojila s klasickým stvárnením predlohy..

Problém je v tom, že asociatívna rovina potlačila verbálne a psychologické herectvo, na ktoré ešte herci nedozreli..

Asociatívna zložka dramaticky neposúvala, ale naopak znejasňovala vzťahy medzi postavami.

V snahe zúžitkovať režisérkin invenčný potenciál, formálna stránka inscenácie porazila príbeh.

EDUART

````ŠEPOTY A VÝKRIKY```` shoty z rozborov````

„NOVÝ ŽIVOT“ BREZNO

- akrobaticky presné vyvodenie kľúča
- cudné obcovanie
- scéna ide ruka v ruke s režisérskou koncepciou
- noty na vreci nemuseli byť
- inscenácia je štýlovo čistá, jasný a koncepčný výklad témy
- matka s dcérou si zahrali aj sami so sebou (Peter Himič)
- už ste všetci zletilí, už môžem používať aj odborné výrazy
- zabite toho psa, je to kritik (Goethe)
- šmajchlerstvo (šmajchlovanie) by malo byť jemnejšie
- je to už prepytujem príser jak Brno (Vladimír Štefko)
- vyliezla z toho veľmi silná psychológia (Ján Šimko)
- Pišta je proste jeden chuligán (Ján Sládeček)

„DVAJA“ DIVADELNÝ KLUB TISOVEC- DIVADLO HLOD

- bolo tam použité množstvo prostriedkov, ktoré nemožno nazvať inak ako špekulácia.
- ja mám osobne problém so žánrom. Bol to pokus o filozofický traktát, detektívku, stanislavského interpretáciu, divadlo poézie, antický chór,...? (Peter Himič)
- chýbalo „ich“ videnie diabla, boha, ...
- chcel by som vás poprosiť, keby ste vedeli vysvetliť, aká je téma vašej inscenácie
- je dosť mravné uvádzať túto inscenáciu pod Barčovým menom?!!
- nie je to neúcta k autorovi?!!
- prečo bolo treba do Barča montovať Aristotela a slovanských bohov?
- skúsenosťami ste na Barčových DVOCH nedozreli
- vôbec som tým mladým ľuďom včera nezavídel (Vladimír Štefko)
- prečo ste si vybrali túto hru, keď minimálne vekovo na tú hru nemáte! (M. Vagaday)
- já se omlouvám, ale já jsem se v té inscenaci stratil, nevěděl jsem co komentuje... (A. Gregar)

Július Barča-Ivan: Dvaja

````VÝKRIK DO TMY```` rozhovor s tvorcom

Rozhovor s **Jánom Sládečkom**, režisérom inscenácie „NOVÝ ŽIVOT“ Divadelného súboru Jána Chalupku mesta Brezno

Aké sú vaše pocity po prvej sezóne v Brezne s tamajším súborom ?

Ak sa mám priznať, mal som zvláštne pocity, pretože to nebola len prvá sezóna, ale aj tu, na Scénickej Žatve, to bolo otváracie predstavenie. Medzi týmto a posledným predstavením bola menšia pauza, tak som s istou ani nie obavou, ale naozaj s istým napätím a očakávaním bol zvedavý, ako to tu dopadne. Je predsa iné, keď inscenácia ide na prehliadku po takejto prázdninovej pauze, ako keď má pred sebou viac predstavení, čiže určitú hernú kondíciu. Skúšali sme, ale ako všetci vieme, žiadna poctivá skúška nenahradí predstavenie. Už to máme za sebou a myslím, že inscenácia preukázala svoju prísnu architektúru. Jednoducho povedané, držala, bola sústredená a diváci citlivo reagovali. Dokonca by som tvrdil, že úctivo sledovali text. Možno si mysleli, že sa nepatrí živšie zareagovať na niektoré repliky, keďže je to dráma. Stretli

sme sa už s rôznymi druhmi odoziev. Boli medzi nimi aj také, keď diváci reagovali len zriedka a potichu, ale aj úplne opačne, keď od začiatku do konca, najmä mladí diváci, reagovali ako pri nejakej nezáväznej komédii. Tu bolo obecenstvo tiché, úctivé, sústredené a myslím, že záverečný potlesk bol dôkazom toho, že táto inscenácia u nich „prešla“ a Tajovský nie je až taký starý a na zahodenie. Osudy ľudí budú divákov stále zaujímať a je jedno v akom čase, v akej spoločenskej situácii.

Aké máte plány do budúcej sezóny?

To ešte nevieme. Rozmýšľame o „obsezóne“, že by sme pripravili niečo zaujímavé, pretože Brežňania si zobrali pod krídla detský a mládežnícky súbor, takže oni budú mať dost roboty a okrem toho, toto predstavenie sa bude reprízovať. Máme ísť do Vojvodiny a Maďarska medzi Slovákov. Súbor nie je tlačný do novej inscenácie, pokiaľ vie túto ešte predať. Zatiaľ záujem je, či už sú to zájazdy, predstavenia pre školy, večerné produkcie.

Skutočne, reálne vidíme až „obsezónu“, v ktorej

chceme pripraviť text úplne neznámeho nového autora. Toto bola príležitostná inscenácia venovaná 130. výročiu Tajovského narodenia. Profesionálne divadlo si to nepripomenulo, tak aspoň Brežňania, ktorí sú vlastne neďaleko Tajova. Chceli sme si takýmto spôsobom uctiť pamiatku veľkého a kvalitného dramatika. Či sa túto sezónu niečo nové bude hrať, to jednoducho ešte nikto povedať nevie, ale aj keď nie, nebude to tragédia, pretože jednoducho je čo hrať. Optimálne je začať niečo nové, keď sa ukončí starý projekt, pretože herci aj pracujú. Aj hrať, aj skúšať je dost namáhavé.

Kto je pre vás a pre divadlo v tejto novej spoločenskej dobe novým hrdinom a proti komu, alebo čomu by mal bojovať?

Ťažko povedať. Nemyslím si, že je to problém nejakého nového hrdinu, alebo toho, proti komu by mal bojovať. Ide o to, že napríklad aj Slovensko s kultúrou, ktorá je voči ostatným relatívne malá a mladá, môže byť pre Európu zaujímavé len tým, čo je pre nás osobité a vlastné. Samozrejme, na profesionálnej úrovni. Bolo by úžasné, keby sa objavil slovenský Shakespeare a vytvoril by z toho, čo tu je, sugestívny dramatický útvar a aký hrdina by z toho vyliezol, by sme sa možno sami divili. Pre Európu sme boli vždy zaujímaví tým, že sa tu stretáva západný pragmatizmus s východnou duchovnosťou. Krížiajú sa rôznymi historickými situáciami. Z toho vždy vyliezalo niečo zaujímavé nielen pre nás, ale aj pre svet. Nevie, či by nový hrdina mal byť Hamlet alebo Don Quijote, ale určite by to mal byť človek, ktorý prinesie isté duchovné poslanstvo o tom, že život je veľký dar a nie niečo s čím sa môžeme pohrávať. Pritakal by životu. Každý chce o sebe vedieť čo najviac, chce sa vidieť v zrkadle.

MAŇO LACKO a MICHAL NOVODOMSKÝ

J. G. Tajovský: Nový život

````VÝKRIK DO TMY```` rozhovor s tvorcom

Rozhovor s **Luciou Repašskou**, režisérkou inscenácie DVAJA Divadelného klubu Tisovec - Divadlo HLOD.

Lucia, kto by mal byť podľa teba nový hrdina novodobej drámy a proti čomu, alebo za čo by mal bojovať?

Ja si už dobu totalitnej moci nepamätám, a preto ani nevnímam hrdinu z nejakého politického hľadiska. Pre mňa je hrdinom človek, obyčajný človek, je jedno z akej kultúry pochádza, alebo akého je vierovyznania... A hlavne, oslovila by ma hrdinka, ŽENA, ktorá je pre mňa veľkým fenoménom. Objavujeme ju od diel Dostojevského, až po držiteľky Nobelovej ceny. Žena by mohla byť silnou a zaujímavou hrdinkou v literatúre i dráme.

Aké máš pocity po vašom dnešnom

predstavení? Môžeš dokonca aj porovnávať, lebo na Scénickej žatve nie ste po prvý krát...

Toto je druhá Scénická žatva, na ktorej sme súčasne. Nemôžem povedať, že by som bola s našim dnešným vystúpením spokojná. Ale nechcem hovoriť ani o nespokojnosti - bolo by to „nefér“ voči hercom zo súboru. Na dnešnom predstavení som však videla, že bojovali, veľmi sa snažili, ale akosi to nešlo. Posledné dve - tri skúšky som cítila, že to už nie je to, čo bývalo. Možno aj tá dlhá dvojmesačná pauza urobila svoje a tri dni skúšok pred Žatvou to už jednoducho nemohli dohnať. Boli tam aj technické lapsusy, ktoré súbor ešte viac rozhádzali. Viem, že práve tu chceli dať zo seba všetko, lebo vystúpenie na Žatve bolo zároveň aj derniérou; keď sa veľmi chce, práve vtedy to nevychádza najlepšie.

Vráťme sa ešte k Barčovi. Ako sa do jeho drámy dostali slovanskí bohovia, Aristotelova filozofia a ako vznikala dramaturgia?

Vychádzala som z textu. Viem, že mnohí ľudia chápu Barča ako tradičného autora, striktného, prísne katolíckeho. Ale ja si myslím, že jeho dielo je plné protikladov a z toho som vychádzala. Tak ako on dokázal napísať Dvoch ako absurdnú drámu, dávno pred vznikom absurdnej drámy - tak ja vnímam tento text - povedala som si, prečo nespojiť niečo podobné. Preto sa tam ocitol Aristoteles, predstaviteľ gréckej filozofie vedľa slovanských bohov, činohra vedľa štylizovaného divadla a mnoho ďalších kontrastov, na ktorých som sa snažila hru postaviť v duchu samotného autora.

MAŇO LACKO